

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240
факс +380 (44) 230-20-33, 253-77-50
e-mail: xxx@xxxx.xxx.xx Код ЄДРПОУ 00032106
web: <https://bank.gov.ua>

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instyutaska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: 0-800-505-240
fax +380 (44) 230-20-33, 253-77-50,
e-mail: xxx@xxxx.xxx.xx
web: <https://bank.gov.ua>

На б/н від 07.09.2023

Щербатій Н. М.
t-mail: foi+request-115887-102a7ce1@dostup.pravda.com.ua

Про розгляд листа

Шановна Наталю Михайлівно!

Національний банк України (далі – Національний банк) розглянув Ваш лист від 07.09.2023 (зареєстр. № ЗП/502/1334 від 07.09.2023) та в межах компетенції повідомляє таке.

Відповідно до частини першої статті 1 Закону України “Про доступ до публічної інформації” (далі – Закон) публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб’єктами владних повноважень своїх обов’язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб’єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Згідно із частиною першою статті 19 Закону запит на інформацію – це прохання особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні.

Таким чином, лист фактично стосується надання роз’яснень щодо окремих вимог законодавства України, а тому не є запитом на інформацію у розумінні Закону.

Водночас з приводу порушених у Вашому листі питань зазначимо таке.

До питань 1, 1.1, 1.2 – чи мають право банки здійснювати ідентифікацію особи для валютно-обмінних операцій на суму (в еквіваленті), що не перевищує незначний розмір валютної операції?

Згідно з пунктом 24 розділу III Положення про здійснення операцій із валютними цінностями, затвердженого постановою Правління Національного банку від 02.01.2019 № 2 (зі змінами) (далі – Положення № 2), зокрема, банки здійснюють валютно-обмінні операції на суму (в еквіваленті), що перевищує незначний розмір валютної операції, з дотриманням вимог законодавства України про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів,

ДОКУМЕНТ СТАЦІОНАЛЬНО

Підписувач: Дудик Олександр

Сертифікат: 3E186A0F7A4D776B204000004A070000B8540000

Дієвий до 04.01.2024 15:28:27

Національний банк України

40 000967777

від 13.09.2023 17:28

одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – ПВК/ФТ).

Незначний розмір валютної операції – розмір валютної операції (в еквіваленті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком України на дату здійснення операції), який є меншим за розмір, передбачений статтею 20 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі - Закон про запобігання) (підпункт 2 пункту 2 розділу I Положення № 2).

Відповідно до частини першої статті 20 Закону про запобігання фінансові операції є пороговими, зокрема якщо сума, на яку здійснюється кожна із них, дорівнює чи перевищує 400 тисяч гривень або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів 400 тисяч гривень на момент проведення фінансової операції, за наявності однієї або більше ознак, які визначені абзацами другим – шостим частини першої статті 20 Закону про запобігання.

Ідентифікація клієнта (представника клієнта) є одним із заходів належної перевірки (пункт 34 частини першої статті 1 Закону про запобігання).

Відповідно до частини четвертої статті 11 Закону про запобігання належна перевірка здійснюється, зокрема в разі:

проведення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин з клієнтами, якщо сума фінансової операції дорівнює або перевищує суму, визначену частиною першою статті 20 Закону про запобігання;

наявності підозри¹.

Залежно від рівня ризику проведення фінансової операції належна перевірка клієнта здійснюється також у разі проведення ним кількох фінансових операцій, що можуть бути пов’язані між собою, на загальну суму, що дорівнює або перевищує суму, визначену частиною першою статті 20 Закону про запобігання.

Ураховуючи зазначене, згідно з законодавством у сфері ПВК/ФТ у разі наявності підозри щодо валютно-обмінної операції, а також у разі проведення кількох валютно-обмінних операцій, що можуть бути пов’язані між собою, на загальну суму, що дорівнює або перевищує суму, визначену частиною першою статті 20 Закону про запобігання, банк як суб’єкт первинного фінансового моніторингу зобов’язаний здійснити заходи належної перевірки клієнта

¹ Підозра – припущення, що ґрунтується на результатах аналізу наявної інформації та може свідчити про те, що фінансова операція або її учасники, їх діяльність чи походження активів пов’язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та/або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, або із вчиненням іншого кримінального правопорушення або діяння, за яке передбачені міжнародні санкції (пункт 46 частини першої статті 1 Закону про запобігання).

ДОКУМЕНТ СТАЦІНУ АСКОН

Підписувач: Дуляк Олександр

Сертифікат: 36186A0F7A4D76B204000004A070000B8540000

д.ВашіО до 04.01.2024 15:28:27

Національний банк України

40-0009:67777

від 13.09.2023 17:28

(представника клієнта), уключаючи його ідентифікацію, незалежно від суми, на яку проводиться(ються) така(і) валютно-обмінна(і) операція(ї).

До питань 2, 2.1, 2.2 – якою є актуальна сума (в гривні, в еквіваленті), що складає незначний розмір валютної операції?

Як зазначено вище, незначний розмір валютної операції – це розмір валютної операції (в еквіваленті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком України на дату здійснення операції), який є меншим за розмір, передбачений статтею 20 Закону про запобігання (підпункт 2 пункту 2 розділу I Положення № 2).

Таким чином, незначний розмір валютної операції, для цілей застосування валютного законодавства, визначається у сумі, яка 'є меншою за суму в розмірі 400 000 гривень (в еквіваленті за офіційним курсом гривні до іноземних валют).

До питання 3 – як документально банк фіксує факт, час та мотиви відмови в наданні банківської послуги?

Стаття 15 Закону про запобігання визначає за яких підстав банк як суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний/має право відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин/відмовити клієнту у відкритті рахунка (обслуговуванні), у тому числі шляхом розірвання ділових відносин, закриття рахунка/відмови від проведення фінансової операції.

Суб'єкти державного фінансового моніторингу, які відповідно до Закону про запобігання виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, можуть встановлювати особливості та порядок відмови суб'єкта первинного фінансового моніторингу від встановлення (підтримання) ділових відносин, відмови в обслуговуванні або проведенні фінансової операції, а також порядок та обсяги обміну інформацією про такі відмови залежно від специфіки діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу (частина третя статті 15 Закону про запобігання).

На виконання вимог Закону про запобігання Національним банком розроблене Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затверджене постановою Правління Національного банку України від 19.05.2020 № 65 (зі змінами) (далі – Положення № 65).

Відповідно до пункту 8 додатку 12 до Положення № 65 банк має визначити у внутрішніх документах банку з питань ПВК/ФТ порядок відмови в передбачених Законом про запобігання випадках від встановлення (підтримання) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання договірних відносин) або проведення фінансової операції, що, серед іншого має містити, зокрема порядок інформування клієнта про відмову в проведенні фінансової операції з обов'язковим зазначенням дати відмови та відповідних підстав відмови, визначених у статті 15 Закону про запобігання (із посиланням на конкретні

ДОКУМЕНТ СТАЦІОНУ АСКОН

Підписувач: Дудик Олександр

Сертифікат: 36.86A0GTAAD76B204000004A070000B8540000

Дієвий до: 04.01.2024 15:28:27

Національний банк України

40-0009-67777

від 13.09.2023 17:28

абзаци, пункти та частини цієї статті), та засвідченням підписом уповноваженого працівника банку, який прийняв рішення про відмову у проведенні відповідної фінансової операції, документа на переказ коштів, поданого до банку в паперовому вигляді.

До питання 4 – якщо банк відмовив в наданні клієнту документального підтвердження факту, часу та мотивів відмови в наданні банківської послуги, якими доказами клієнт має довести факт, час та мотиви відмови в наданні банківської послуги при протиправності такої відмови?

Національний банк не наділений повноваженнями, визначеними Конституцією України, Законом України “Про Національний банк України” та іншими законами України, щодо втручання у відносини між банками та їх клієнтами з метою вирішення спірних питань, які виникають у процесі надання банківських послуг.

У разі незгоди з діями банку, враховуючи положення статті 55 Конституції України, статей 15, 16 Цивільного кодексу України, особа має гарантоване законодавством України право оскаржити дії банку та його посадових осіб в судовому порядку.

До питання 5 щодо надання усіх наявних документів на підтвердження запитаної інформації

Згідно зі статтею 56 Закону України “Про Національний банк України” Національний банк видає нормативно-правові акти та розпорядчі акти. До функцій Національного банку, які визначені статтями 6, 7 Закону України “Про Національний банк України”, не віднесено видання законів України.

Відповідно до вимог пункту 55 Інструкції з організації документування управлінської інформації в Національному банку України, затвердженої рішенням Правління Національного банку України від 15.12.2022 № 583 (зі змінами) (далі – Інструкція № 583), у структурних підрозділах засвідчуються копії лише тих документів, що створюються в Національному банку (крім випадків, зазначених у пункті 56 глави 7 розділу II цієї Інструкції).

З огляду на зазначене у Національного банку України відсутні підстави для надання засвідченої копії Закону про банки, Закону про запобігання.

Щодо надання копій нормативно-правових актів Національного банку, а саме: Положення № 2 та Положення № 65, то повідомляємо, що відповідно до статті 21 Закону України “Про доступ до публічної інформації” (далі – Закон про доступ до публічної інформації), у разі якщо задоволення запиту на інформацію передбачає виготовлення копій документів обсягом більш як 10 сторінок, запитувач зобов’язаний відшкодувати фактичні витрати на копіювання та друк.

ДОКУМЕНТ СТАЦІНЬУ АСКОД
Підписувач: Дудин Олександр
Сертифікат: 36186A0F7A4D776B204000004A070000B8540000
Дієвий до: 04.01.2024 15:28:27

Національний банк України

40 0009:67777
від 13.09.2023 17:28

Згідно зі статтею 21 Закону про доступ до публічної інформації, розмір фактичних витрат визначається відповідним розпорядником на копіювання та друк в межах граничних норм, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Зазначаємо, що розмір витрат на відшкодування та друк документів у Національному банку визначається на підставі Тарифів на організаційні послуги та інші види послуг (операцій), що надаються (здійснюються) Національним банком, затверджених постановою Правління Національного банку від 12.08.2003 № 333 (зі змінами), зокрема, надання копій документів, що надаються Національним банком за запитами на інформацію (крім тих, що згідно з вимогами законодавства України надаються контролюючим та іншим державним органам безоплатно) (якщо задоволення таких запитів передбачає виготовлення копій документів обсягом більш як 10 сторінок):

шляхом копіювання або друку копій документів формату А4 та меншого розміру (у тому числі двосторонній друк), складає 0,2% від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб за виготовлення однієї сторінки;

шляхом копіювання або друку копій документів формату А3 та більшого розміру (у тому числі двосторонній друк), складає 0,3 відсотка розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб за виготовлення однієї сторінки;

виготовлення цифрових копій документів шляхом сканування, складає 0,1% від розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб за сканування однієї сторінки.

Ураховуючи вказане вище зазначаємо, що копія Положення № 2 (без додатків), із внесеними змінами, складає 64 арк., копія Положення № 65, із внесеними змінами, складає 206 арк.

Національний банк готовий надати копії Положення № 2 та Положення № 65 після отримання відповіді - підтвердження Вами готовності компенсувати витрати, пов'язані з їх копіюванням, та фактичної компенсації таких витрат.

Звертаємо увагу, що з актуальною редакцією Положення № 2 та Положення № 65 можна ознайомитися в мережі Інтернет за посиланням:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002500-19#Text>;

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0065500-20>.

До питання 6 – щодо інформації про вхідний реєстраційний номер та дату вхідної реєстрації Вашого листа

Ваш лист від 07.09.2023, що надійшов на електронну поштову скриньку Національного банку xxx@xxxx.xxx.xx, зареєстровано у Національному банку 07.09.2023 за № ЗП/502/1334.

До питання 7 – щодо надання належно засвідченої факсимільної копії (фотокопії оригіналу) Вашого листа від 07.08.2023 (зареєстрований у

ДОКУМЕНТ СІДЦІНЬ АСКОД

Підписувач: Дудик Олександр

Сертифікат: 36186A0F7A4D776B204000004A070000B8540000

Дієвий до: 04.01.2024 15:28:27

Національний банк України

40 000967777

від 13.09.2023 17:28

Національному банку 07.09.2023 за № ЗП/502/133), з реквізитами його вхідної реєстрації.

Відповідно до вимог пункту 55 Інструкції № 583, у структурних підрозділах засвідчуються копії лише тих документів, що створюються в Національному банку (крім випадків, зазначених у пункті 56 глави 7 розділу II цієї Інструкції).

З огляду на зазначене у Національного банку України відсутні підстави для надання засвідченої копії Вашого листа.

СЛАВА УКРАЇНІ!

З повагою

Директор Департаменту
відкритих ринків

Олексій ЛУПІН

Світлана Мігун
0664542889

ДОКУМЕНТ СІДЦНЬУ АСКОУ

Підписувач: Лушні Олексій Борисович

Сертифікат: [35186A0F7A4D776B204000004A070000B8540000](#)

Дієвий до: 04.01.2024 15:28:27

Національний банк України

40-0009-67777

від 07.09.2023 17:28